

Nordsjøkabelen

Det Store Nordiske Telegrafelskab, til daglig kalt Store Nord, ble dannet av telegrafelskapene i Danmark, Norge og Sverige. Selskapets formål var å drive de nordiske lands utenlandskabler over Nordsjøen og til Russland.

Det var dette selskapet som sto bak byggingen av landets første telegrafkabel over Nordsjøen. Kabelen hadde endepunkter i Peterhead i Skottland og Egersund. Avstanden mellom endepunktene var 501 kilometer. Tre år før var den første kabelen over Atlanterhavet mellom England og USA lagt, og med Nordsjøkabelen fikk Norge telegrafisk forbindelse ikke bare til England, men også til USA.

Kabelen ble lagt sommeren 1869. 28. juni gikk to dampdrevne kabelskip, engelske "La Plata" og norske "Christiania", fra Peterhead med kurs for Egersund. Der ankom de rundt to døgn senere. Litt før midnatt 1. juli ble så kabelen ført i land i Hestnes. Ilandføringen ble feiret med stor festivitas, og den ble åpnet for trafikk 19. august 1869. Fra da av ble [Egersund Telegrafstasjon](#) en av de viktigste grensestasjonene i landet. Nordsjøkabelen førte med seg en stor utenlandstrafikk, og i 1886 hadde Egersund Telegrafstasjon 18 ansatte. Til sammenligning hadde stasjonen i Stavanger 7 ansatte. Samme år gikk 145 023 av Norges 371 740 telegrammer til og fra utlandet, ca 40 %, over Egersund. Men i 1888 var denne rollen over. Da overtok Arendal utenlandstrafikken, og Egersund satt igjen med sin lokaltrafikk.

Nordsjøkabelen var imidlertid fortsatt i drift. Kabelen var den direkte årsak til at Egersund ble invadert av tyske soldater allerede 9. april 1940: 22 minutter etter at de første soldatene hadde gått i land på [Dampskipskaien](#) var kabelen satt ut av drift. For å være helt sikre på at den telegrafiske forbindelsen til England ble brutt, kappet de kabelen fysisk noen dager senere. Om hendelsene 9. april, se [her](#).

Etter okkupasjonen ble Nordsjøkabelen skjøttet sammen igjen og satt i drift. I 1955 hadde den imidlertid utspilt sin rolle og ble satt ut av drift.¹⁾

1)

Kilder: Egil Reimers: Vete-varsel og satelittsamband. Dalane Folkemuseums årbok nr. 14, s. 190f; Egil Harald Grude: Egersund byhistorie, B1, s. 280f; <http://www.dalanefolkemuseum.wordpress.com/2010/08/18/nordsj%C3%B8kabelen/>; Aftenposten Historie 8/2015.

 Egersund byhistoriske leksikon
<https://www.dalanefolkemuseum.no/leksikon/>
PDF produsert 20.04.2026 12:00.
Artikkelen kan brukes fritt mot kreditering.

Produsert med støtte fra:
Dalane Folkemuseum
Museumsveien 20, 4373 Egersund
<https://dalanefolkemuseum.no>